

SZEGRŐL ZEGRE – HELYISMERETI TÁBOR A MEGYEI KÖNYVTÁRBAN

2020 őszén, a koronavírus járvány miatti bezárás idején az NKA Közgyűjtemények Kollégiuma meghívásos pályázatot hirdetett a megyei hatókörű városi könyvtárak, illetve a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár számára, helyismereti tematikájú olvasótáborok meghirdetésére és lebonyolítására. A pályázat célja a helyi értékek, a szülőföld megismerésére irányuló egy hetes táborok szervezése, kiemelve ebben a könyvtárak helyismereti gyűjteményeinek szerepét és jelentőségét. Ezeken a táborokon keresztül a nemzeti kulturális elkötelezettségre nevelés, a közösségi élmények átadása a fő cél.

A pályázati lehetőség nagyon vonzó volt, azonnal beindult a fantáziánk, ötleteltünk, terveket állítottunk össze, hogy a pályázat elnyerése esetén milyen programokat szervezzünk a tizenéves korosztály számára. A járványügyi helyzet azonban ezekben a hónapokban még nagyon kedvezőtlen volt, nehezen tudtuk elképzelni, hogy a nyári hónapokban meg tudjuk tartani a tábort. Nem mertünk például buszos kirándulást betervezni, illetve az oltottság kérdése is komolyan felvetődött. A pályázatot sikeresen elnyertük, mindhárom intézményegységben 1-1 hetes, különböző tematikájú táborokat terveztünk, a megvalósítás azonban még mindig kétséges volt.

A nyár közeledtével gyorsan rendeződött a pandémiás helyzet, a táborok iskolák számára történő kijánlása azonban nem volt zökkenőmentes. Rengeteg lehetőség volt a nyári szünidő hasznos eltöltésére, táborok tucatjait hirdették meg a városban és a környéken, az iskolák pedig a saját táborukat illetve az Erzsébet táborokat részesítették előnyben. A megcélzott korosztály (12-16 évesek) is nehezen szervezhető korosztály, nekik már nem szükséges otthoni felügyelet és igénylik a kótetlen időtöltést a kortársaik, barátaik körében.

Elsőként az Apáczai Tagkönyvtár tartotta a tábort kis létszámmal, de nagyon sikeresen. A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár július 12-től 16-ig tartotta a Szegről Zegre

elnevezésű tábort, melyre előzetesen nyolcan jelentkeztek, de az utolsó napon egyikük családi okok miatt lemondta a részvételt. A jelentkezők mindegyike az Ady iskola tanulója, és mint a beszélgetések során kiderült, korábbi években közülük többen is voltak a nyári táborunkban, jó élményeik voltak itt, ezért szívesen jöttek most is. Külön érdekesség, hogy a táborozók között két-két ikerpár is volt kissé különböző habitussal. Egy szem fiúnk volt, aki ugyan barát nélkül érkezett, de ismert minden résztvevőt az iskolából, és így is jól érezte magát. Nagyon gazdag programmal készültünk erre a hétre. A tematika adott volt, fontosnak tartottuk azonban azt, hogy ne az iskolás jellegű ismeretátadás domináljon, hanem legyenek élményeik, legyen sok játékos ismeretszerzés, kreatív munka számítógépekkel, ők is aktívan részt vehessenek a programokban, alkossanak, tudjanak mit hazavinni a tarisznyában, meg a kobakban is. A tábor szakmai vezetője Tóth Renáta igazgatóhelyettes volt, a táborvezető Szili Erika, a foglalkozásvezető Herbai Anikó. A programokban külső meghívottakon kívül a könyvtárunk több munkatársa is részt vett.

Az első nap ismerkedtünk egymással, Herbai Anikó játéka is ehhez segítettek hozzá. Beszélgettünk a városról, azokról a helyekről, amelyekhez kötődünk, illetve a családi kapcsolatainkról is. Körbejártuk az épületet, megnéztük a könyvtár különböző tereit, amelyek nem voltak ismeretlenek számukra, mert alsó tagozatban rendszeresen jártak hozzánk az Ady iskolából. Benéztünk a Helyismereti Gyűjteménybe is, belekukkantottunk néhány különleges könyvbe, megnéztük a digitalizálást, a könyvkötészetet.

Érdeklődő, csendes, nyugodt kis társaság volt velünk, már ekkor látszott, hogy jól fog telni ez a hét. Kiss Gábor igazgató Zala megye történetéről mesélt, elmondta röviden, hogy a megye területe hogyan változott az idők folyamán, és bemutatta a különböző korokban készült térképeket. Figyelmesen, érdeklődve hallgatták és kérdéseket is megfogalmaztak a témával kapcsolatban. Kíváncsiak voltak mindenre, így előkerültek az Egervári várat illetve templomot ábrázoló makettek is, valamint az 1849-es Buda visszafoglalásakor megtörtént esetet bemutató makett is, melynek történeti háttérével is megismerkedtek. Könyvtárunk féltve őrzött régi értékes kiadványait is megcsodálták, Erasmus Pál apostolhoz írt parafrázisait gyönyörű bőrkötésben 1522-ből, mely könyvtárunk legrégebbi könyve, vagy a Gerardus Mercator féle Atlas minor-t, mely korának legnépszerűbb térképészeti kiadványa volt a 17. században.

Másnap délelőtt aktív számítógépes munka indult: megismerkedtek *Az én újságom* projekttel. Könyvtárunk munkatársa, Deák Klaudia segítségével a hét folyamán saját újságot készítettek maguknak. A nyomdakészre szerkesztett kiadványt kinyomtattuk, majd a kötet munkatársai bekötötték, a tábor végén pedig mindenki hazavitte a saját újságját. Mintául szolgáltak a könyvtárunkban készített szülinapi újságok, melyet többnyire ajándékba szoktak készíttetni az ünnepezt születe napján megjelent napilap felhasználásával. Mi ezt továbbfejlesztettük, az Arcanum adatbázis segítségével a táborozók cikkeket, képeket gyűjtöttek, majd a Scribus nevű, ingyenesen elérhető program segítségével újsággá szerkesztették. Aki saját fotót hozott, azt is beleszerkeszthette a kiadványába. Lehetőség volt arra is, hogy - amennyiben ők vagy családtagjaik szerepeltek valaha nyomtatott újságban – ezeket a cikkeket is lekeressék és beilleszék a kiadványba.

Délutáni programunk - a nagy forróság dacára – a belvárosban zajlott. Tódor Tamás, a zalaegerszegi Tourinform iroda munkatársa sétára vitt minket a belvárosba. A városi vezetett séták kiindulópontja máskor is a Deák szobor szokott lenni, innen kiindulva mi is sok érdekességet tudtunk meg a város történetéről, a Sóházról, a templomról, a környéken található szobrokról, sőt még az Arany Bárány szállodában alkalmanként megjelenő kísértetről is. A séta zárásaként az Állati nyomozás címet viselő kalandjáték-füzetben kellett megoldaniuk a feladatokat, melyet villámgyorsan teljesítettek. A napot fagyizással zártuk.

A szerdai nap is érdekesnek ígérkezett. Balatoni Huber Vera jógaoktató érkezett hozzánk. Mozgásos foglalkozás keretében segítette a kamaszoknak rávilágítani arra, hogy milyen fontos a helyes testtartás, mit tudunk kifelé mutatni magunkból csak azzal, ahogyan állunk, mozgunk, ahogy tartjuk a fejünket, testünket. Segített abban is, hogy a görnyedt, telefonra fókuszáló testtartásunkon változtatni tudjunk, izmainkat nyújtsuk, lazítsuk. Sokat tanultunk ebből a foglalkozásból is, melynek hatása már akkor érezhető volt, amikor délben ebédelni indultunk és láthatóan mindenki sokkal jobban odafigyelt a testtartására, a mozgására.

Bálint István Ábrahám tavaly könyvtárunk munkatársa volt, idén pedig nyári diákmunka keretében segítette a szolgáltatásainkat, játékos feladatokat hozott a táborozóknak városunkkal kapcsolatos témakörökben. Ez a nap egyébként is a vendégek körül zajlott. A Deák-kert irodalmi portál képviselőjében Gyenes Imre és Kocsis Tamás érkezett hozzánk, bemutatták a portált, és az azon publikáló fiatalok közül Berek Krisztina Fatimét. A jó hangulatú foglalkozás kreatív versírással zárult, amit nagyon élvezett a kis csapat.

Ez a nap még további meglepetéseket tartogatott: a Zalai Kutyasuli tagjai állatasszisztált foglalkozást tartottak az erősen felforrósodott Piac téren. A meleg senkinek nem szegte a kedvét, a kutyák cukik és szófogadók voltak, a gyerekek pedig örömmel kutyáztak, és a felelős állattartásról is sok új ismeretet szereztek. A boldog pillanatokot fotókon örökítettük meg.

MŰHELY

Csütörtökön a Göcseji Falumúzeumban töltöttük a napot. Szakértő vezetéssel megnéztük a kiállított épületeket és használati tárgyakat, majd a táborozók párban dolgozva egy-egy feladatlapot oldottak meg. Sok hasznos dolgot tudtunk meg a göcseji építményekről és a paraszti életről. A falumúzeumban lakó állatokról sem feledkeztünk meg, a szelídebbek nem úszták meg simogatás nélkül. Délután kézműves foglalkozás volt az árnyas fák alatt: színes bőrökkel dolgozva mindenki remek dolgokat készített, telefontartót, kulcstartót, bicskatokot. Maradt időnk szabad játékokra is, előkerült a labda, tollas, de még tutaj is készült a vízparti növényekből. Jól éreztük magunkat a Göcseji Falumúzeumban, igazán kellemes nap volt a természet közelében.

Hamar véget ért a hét, pénteken már búcsúzkodtunk, na de előtte még versenyeztünk egy jót a ZEGerésző Young Edition online helyismereti játékokkal a számítógépen. Közben a Deák téren Deák Klaudia elrejtette a nyomozós játék borítékait, melyekben játékos feladatok és kérdések rejtőztek. A játék nagyon jól sikerült, minden titokra fény derült.

A táborzárón átvették a saját készítésű újságot, az ajándékkönyvet, az állati nyomozós oklevelet és még sok kisebb ajándékot. Délután Herbai Anikóval jó hangulatban társasoztunk, az Imagine Family játék rabul ejtett minket, sokat nevettünk a feladványokon, az idő elszállt, de nem igyekezett senki hazafelé.

Jó hangulatban telt a nap, a hét, megtelt a tarisznya és a kobak is élményekkel és tudással.

Szili Erika